

2. Cesty v tuzemsku a do Bosny a Hercegoviny nepodléhají pokud jde o jejich trvání a cíl z příčiny branné povinnosti dotýčných osob žádným obmezením, cesty do cizozemsku a po moři podléhají obmezením v následujících odstavcích uvedeným.

3. Pasy k cestám do cizozemsku, pokud se týče povolení k cestám po moři (námořské knihy služební) mohou se vydávati:

- a) nevřaděným nováčkům — povolení k cestám po moři však pouze pro malou plavbu pobřežní — až do všeobecného vřadění (převzetí), přes tuto dobu pouze se svolením sboru základního (přístavního admirálátu v Pulji);
- b) trvale dovoleným nejdéle na šest měsíců — povolení k cestám na moři však pouze pro rakousko-uherské lodě malé a velké plavby pobřežní;
- c) až k nastoupení presenční služby dovoleným jednoročním dobrovolníkům až do této doby;
- d) trvale dovoleným kapitánům a poručíkům obchodního loďstva, kteří vykonali na rok skrácenou službu presenční (§. 28 zákonů branných), povolení k cestám po moři pro dlouhou plavbu až do dvou let;
- e) nevřaděným, jakož i vřaděným záložníkům náhradním, kteří dosud po osm neděl vojensky vycvičení nebyli, až do nejbližšího období cvičebního. Političtí úřadové okresní mají se v případě daném poptati velitelstva doplňovacího okresu, kdy nejbližší období cvičebné započne. Odložiti období cvičebné pro cestu není dovoleno;
- f) záložníkům ku cvičení ve zbrani povinným a sice: jsou-li námořníci z povolání, povolení k cestám po moři pro dlouhou plavbu, byli-li na c. k. válečných lodích smlouvou přijati, pasy cestovní, v obou případech až do nejprve příštího cvičení ve zbrani jich ročníku odvodního, tedy nejdéle na dvě léta, — ostatním pasy cestovní až do nejbližšího kontrolního shromáždění neb cvičení zálohy ve zbrani, tedy nejdéle na jeden rok, přes tuto dobu a do dvou let jen tenkrát, byl-li dotýčný dotčených povinností služebních zproštěn;
- g) záložníkům, kteří cvičení zálohy ve zbrani již odbyli nebo k němu vůbec nejsou povinni, pak náhradním záložníkům po osm neděl vojensky vycvičeným a sice námořníkům z povolání, povolení k cestám na moři pro dlouhou plavbu, ostatním pasy cestovní až do dvou let;
- h) námořníkům z povolání, jenž jsou poslední rok službou povinni k vojsku (válečnému loďstvu, nebo náhradní záloze) a oněm, kteří na c. k. válečných lodích smlouvou přijati byli, a sice povolení k cestám na moři pro dlouhou plavbu, pokud se týče pasy cestovní na dobu delší dvou let — však pouze